

Kesit Akademi Dergisi

The Journal of Kesit Academy

ISSN: 2149 - 9225

Yıl: 3, Sayı: 11, Aralık 2017, s. 536-549

Öğr. Gör. Şaban HÖL

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Hikmet Tolunay Meslek Yüksekokulu, Çocuk Gelişimi Bölümü, sabanhol@gmail.com

Arş. Gör. Kürşat TUTAR

Gazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü *Corresponding author (İletişim yazarı), tutarkursat@gmail.com

Öğr. Gör. Dr. Hamza KANDEMİR

Süleyman Demirel Üniversitesi, Atabey Meslek Yüksekokulu, Pazarlama Bölümü, kandemir.hamza@gmail.com

YAŞAM STİLLERİNİN GİRİŞİMCİLİK ÜZERİNE YORDAMA ETKİSİ: MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ ÇOCUK GELİŞİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Özet

Bu çalışmanın amacı yaşam stilleri alt boyutlarının, girişimcilik üzerindeki etkisini araştırmaktır. Araştırmanın evrenini, 2016-2017 eğitim döneminde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Hikmet Tolunay Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören tüm Çocuk Gelişimi Bölümü öğrencileri (n=360) oluşturmaktadır. Örneklemi ise, araştırmaya katılmayı kabul eden ve soruları eksiksiz yanıtlayan 118 öğrenci teşkil etmektedir. Araştırmada kişisel bilgi formu olarak "Yaşam Stilleri Envanteri ve Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Anketi" kullanıldı. Verilerin analizinde kısmi en küçük kareler yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada, kontrollü yaşam stiline girişimciliğe pozitif anlamlı, mükemmeliyetçi yaşam stiline pozitif anlamlı, memnuniyet yaşam stiline negatif anlamlı yordama etkisinin olduğu, benlik saygısı yaşam stiline ve beklentiler yaşam stiline girişimciliğe etkilerinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam stilleri, girişimcilik, Kısmi En Küçük Kareler, SmartPLS

THE PREDICTIVE INFLUENCE OF LIFE STYLES ON ENTREPRENEURSHIP: A RESEARCH ON STUDENTS OF CHILD DEVELOPMENT DEPARTMENT OF MEHMET AKİF ERSOY UNIVERSITY

Abstract

The aim of this study is to investigate the effect of sub-dimensions of life styles on entrepreneurship. The universe of study, academic year 2016-2017 Mehmet Akif Ersoy University Wisdom Child Development Department Tolu all students studying at the Vocational School (n = 360) form. The sample is composed of 118 students who agreed to participate in the survey and answered the questions thoroughly. In the research, "Life Styles Inventory and Entrepreneurship Questionnaire for University Students" was used as personal information form. Partial least squares method was used in the analysis of the data. In the study, the controlled lifestyle style was found to be positive, the perfectionist lifestyle had a positive meaning, the satisfaction life style had a negative meaningful effect, and the self-esteem life style and the expectant lifestyle style had no effect on entrepreneurship.

Keywords: Life style, entrepreneurship, Partial Least Squares, SmartPLS.

Giriş

Genel olarak, bireyler günlük yaşamlarında yaşam stilleri motivasyonunun ne kadar yaygın olduğunun farkında değildir. Bir bireyin diğer bireylerle olan ilişkileri, eş seçimi, başarıları, başarısızlıkları, bir problem karşısında bakış açısı, vb. durumlar bireylerin aslında yaşam stillerinin hayatlarına yansımalarının bir sonucudur (Rule ve Bishop, 2006: 5).

Yaşam stilini, bireyin yedi yaşından önce ailenin içinde yarattığı ve sosyal ilişkiler, kariyer ve yakın ilişkiler sorunlarıyla ilgili sorunları çözmek için sürekli yaşam boyunca kullandığı organize bir inanç kümesi olarak oluşturmaktadır (Jonyniené ve Kern, 2012: 91).

Adler (1931/1958), birey tarafından bir mesleğin seçilmesinin kişinin yaşam stiliyle bağlantılı olduğunu ve bir çocuğun bir mesleği seçiminin hayat stilini yansıttığını belirtti (Astrauskaitė ve Kern, 2011: 420).

Son yıllarda girişimci kişilik kavramını tanımaya yönelik psikolojik temelli kişilik özellikleri üzerinde de bir yoğunlaşmanın olduğu gözlemlenmektedir. Girişimciliğin özünde insan olduğu için girişimciliği etkileyen psikolojik etkilerin neler olduğunun araştırılması, bir bireyde girişimciliği oluşturan psikolojik unsurların anlaşılmasıyla mümkün olması muhtemeldir (Arslan ve Yener, 2015: 238).

Çalışma farklı yaşam stillerinin girişimcilik eğilimleri üzerinde nasıl bir etkisinin olduğunu araştırmaya yöneliktir. Araştırmanın sonuçları üzerinden hangi yaşam stilinin girişimcilikte olumlu ve yüksek olacağı, hangi yaşam stilinin girişimciliği olumsuz etkileyeceği, hangi

yaşam stiline ise girişimcilikle anlamlı bir ilişkisinin olmadığı durumlarını ortaya koymaya çalışacaktır.

Bu çalışma çocuk gelişimi ön lisans öğrencileri üzerinde uygulanacak olup, bu bireylerin gelecekte mesleki olarak yapacağı, çocuk gelişiminde sürecinde yetiştirdiği çocuklara etkisi olabileceği durumları göz önünde bulundurularak araştırmaya değer bulunmuştur.

Girişimcilik ve Yaşam Stilleri

Girişimcilik, insanların var olan fırsatlardan faydalanmak için farklı kaynakların ve süreçlerin araştırıldığı, değerlendirmeye tabi tuttuğu ve yararlandığı bir süreç olarak tanımlanabilir (Çolakoğlu, H ve Çolakoğlu, T, 2017: 72). Girişimcilik; ekonomik, sosyal, kültürel, teknolojik, psikolojik, bireysel özellikler ile demografik profil bilgileri ile birleşmesi ile aynı zamanda bireylerin yüksek bir girişimcilik isteklerine ve girişimcilik anlayışına sahip olmalarıyla ve girişimcilik eylemlerine isteklilik göstermeleriyle kendini göstermektedir (Anagün ve Atalay, 2017: 300). Girişimcilik sadece ekonomik bir eylem olmayıp, aynı zamanda sosyal bir faaliyet olarak kabul edilmektedir (Akar ve Üstüner, 2017: 97). Girişimciyi, yenilikçi, yaratıcı, risk alabilen, önüne çıkan fırsatları en yüksek fayda ile değerlendirebilen özellikleri piyasada başarıyı yakalayıp işletmeyi kuran ve büyüten, iş geliştirebilen bir aktör olarak tanımlamak gerekmektedir (Salik ve Kaygın, 2016: 146).

Ağır ve Kara (2016: 215)'ın çalışmasında Schumpeter'in girişimcilik yaklaşımını; yenilikçi işlevi üzerinde durduğu ve paradigma ile girişimcinin yeniliklerin, kapitalizmin özü olduğunu ve girişimcinin yıkıcı, yeni ürün üretebilen, yeni üretim süreci geliştirebilen, yeni örgüt yapısı kurabilen girişimleri neticesiyle somutlaştığını ifade etmektedir. Bu süreçler sınırsız yenilik fırsatlarına, yeni işletmeler kurulmasına ve yeni endüstrilerin doğuşuna sebep olabilecektir. Schumpeter, yenilikçilik olarak girişimciliği, ekonomik kalkınmanın tetikleyici unsuru olduğu fikrini ortaya koymakta, girişimcilerin iktisadi faaliyetlerinin yaratıcı yıkıcılık sürecini beslediğini söylemektedir. Schumpeter'in teorik yaklaşımı, girişimci sayısı arttıkça ekonomik büyümenin de artacağı yönündedir. Bu teorik çerçevede, bilgi ve yeniliğin ulusal ve bölgesel seviyede girişimcilik ile yakın bir ilişkisi olduğu görülür. Bu ilişkinin sonucu ise bilginin yeni girişimler aracılığı ile ticarileşmesi olarak ifade edilir.

Bahsedilen tanımlar ve yaklaşımlar ışığında bir toplumun veya ekonominin gelişimi içinde barındırdığı girişimci miktarı ve onların bilgi ve yetenek düzeyleri ile yakından bir ilintiye sahip olduğunu ifade edebiliriz. Girişimcilik kavramının ise sadece ekonomik etkileri ve sonuçları ile ele almaktan ziyade girişimciliğin sosyal bir etkisinin ve arka planının olduğu da göz önünde bulundurulmalıdır. Bu bakış açısı ile sosyal yapı ve sosyal doku bireyi şekillendirecek, bu etkilere göre biçimlenen birey de zayıftan güçlüye doğru çeşitli girişimcilik düzeylerine sahip olabilecektir.

Yaşam stilleri, bireyin yaşamı düşünme, görme ve hissetme biçiminin karakteristik yoludur ve diğer kuramcıların "kişilik" olarak kavramsallaştırdıkları şey ile eşanlamlıdır (Mosak ve

Di Pietro, 2007, s.30). Yaşam stili, biyolojik ve psikososyal faktörlerin birbiriyle etkileşimiyle erken çocukluk döneminde gelişir. Adler perspektifinden bakıldığında, bireyler çevreye ait bilgilerin pasif alıcıları ve bu bilginin anlamının aktif yaratıcılarıdır (Ansbacher & Ansbacher, 1956). Çocuklar, zihinlerinde kendilerini anlamlı hissetme hedefini, kendilerini olumsuz hissettiren yaşantılardan olumlu yaşantılara doğru ilerlemek için çabalar ve böylece çevreleriyle başa çıkabilme hedeflerini gerçekleştirmek için bir yaşam stili geliştirirler (Adler, 1956: 186). Özünde, yaşam stili dünyadaki yerimizi bulmamıza yardımcı olmak için yarattığımız inançlar dizisidir (Mosak, 2007: 43). Her bireyin oluşturduğu inançlar, daha sonra yaşam stili olarak adlandırılan hedefe doğru istikrarlı hareket eder veya hayat planına temel oluşturur (Adler, 1956: 173).

Adler (1964), Bireysel Psikolojinin başlıca görevlerinden birinin kişinin düşünce, duygu ve eylemlerinin "yaşam stili" olarak adlandırdığımız birliği kanıtlamak olduğunu savunmaktadır (s.69). Her insan eşsiz ve bireysel bir yaşam stiline sahipken, yaşamı algılama şeklimizde benzerlikler vardır ve bunları çalışma ve anlama amacıyla gruplanabileceği bildirmektedir (Adler 1929). Adler sezgisel nedenlerle dört çeşit yaşam stilini tartışmıştır (Adler, 1956/1964). Diğer teorisyenler, yaşam stilini tanımlamayı basitleştirmek için tipolojileri karakterize etmeye çalışmıştır. Mosak (1971), Adler'in dört yaşam stilini 14 tür olarak açıklamaya çalışmıştır.

Adler'in çalışmalarını takip eden birçok bilim adamı, Adler'in hayat stiline vurgu yaparak onları daha sistematik bir şekilde sorgulamaya başladı. Bunu sorgularken, bireysel psikologlar ağırlıklı olarak görüşme tekniğini kullandı. Bununla birlikte, yaşam stillerini belirlerken bu tekniğin bir danışmandan farklı olduğunu anladıktan sonra, bireysel psikologlar daha sistematik bir yaklaşım geliştirmeye karar verdiler. Erken çocukluk dönemi ve bireysel psikoloji ile ilgili yaşam biçimlerinin farkına vararak 1982'de Kern, Wheeler ve Curlette (Kern, 1996) tarafından standart bir envanter geliştirildi. (Özpolat ve diğerleri, 2012: 257).

AMAÇ

Araştırmanın temel amacı, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Hikmet Tolunay Meslek Yüksekokulu'nda çocuk gelişimi öğrencilerinin yaşam stillerinin girişimcilik üzerindeki etkisini incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

GEREÇ-YÖNTEM

Araştırma 2016-2017 eğitim öğrenim gören Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Hikmet Tolunay Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören tüm Çocuk Gelişimi Bölümü öğrencileri (n=360) örneklemini ise, araştırmayı katılmayı kabul eden ve soruları eksiksiz yanıtlayan 118 öğrenci oluşturdu. Araştırmada kişisel bilgi formu, Yaşam Stilleri Envanteri ve Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Anketi kullanıldı. Kişisel bilgi formunda cinsiyet bulunduğu sınıf, anne-baba eğitim durumu, ailenin ortalama geliri, akademik not ortalaması bilgileri yer almaktadır. Yaşam stilleri envanteri, Kern (1996) tarafından geliştirilmiş ve Özpolat (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. Yaşam stilleri envanterinin Türkçe formunda, her alt öl-

çekte 5 madde vardır. Bireylerden ölçeğin her bir maddesini kendilerine ne kadar uygun olduklarına göre derecelendirmeleri (1=kesinlikle katılmıyorum ila 5=kesinlikle katılıyorum arasında) istenmiştir. Ölçek beş alt ölçekten oluşmaktadır. Kontrol alt ölçeği, başkalarını yönetme, kişisel duygusal ifadeyi denetleme ve problem çözüme yaklaşımına yönelik mantık kullanma gereksinimini değerlendirir. Mükemmeliyetçi alt ölçeği, hayatı organize etmek ve hataları önlemek için çok çalışılması gerektiğini değerlendirir. Memnuniyet alt ölçeği, bireylerin kişilerarası problemlerden kaçınması ve başkaları tarafından sevilme, onları memnun etme isteğini ölçmektedir. Benlik Saygısı alt ölçeği, bir katılımcının hayatta karşılaştığı problemlerini ele alma ve benliği teşvik etme konusundaki inançlarını değerlendirir. Benlik saygısı alt ölçeğinden alınan yüksek puanlar düşük benlik saygısı anlamına gelmektedir. Beklentiler alt ölçeği, bir katılımcının kendisinin ve başkalarının amaç ve beklentilerini belirlemedeki inanç düzeyini ölçer (Özpolat, 2011: 47-48).

Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen Üniversite öğrencilerine yönelik girişimcilik ölçeği 36 maddeden oluşmaktadır. Likert tipinde bir forma "Çok sık" (5)'den "Hiçbir zaman" (1)'e uzanan 5'li aralıklı ölçek formunda düzenlenmiştir. Verilerin analizinde kısmi en küçük kareler yöntemi kullanılmıştır.

Kısmi En Küçük Kareler

Bilgi sistemleri, sosyal bilimler ve işletme disiplinlerinde yapısal eşitlik modellemesinin (YEM) yaygınlaştığı görülmektedir (Gefen ve diğerleri, 2011: 11). Araştırmacılar gizil değişkenleri modelleme, ölçüm hatalarını düzeltme ve tüm teorilerin parametrelerini aynı anda tahmin etme kabiliyetini benimsemişlerdir. Yapısal eşitlik modelleme tekniklerini; kovaryans tabanlı YEM ve varyansa dayalı YEM olarak araştırmalarda genel olarak kullanılmaktadır (Chin, 1998: 7).

Varyans tabanlı SEM, toplam puanların veya ana bileşenlerin regresyonu genelleştirilmiş yapılandırılmış bileşen analizi ve kısmi en küçük kareler yol modellemesi gibi birçok farklı tekniği içerir. Varyans temelli SEM tekniklerinden kısmi en küçük kareler (PLS) en gelişmiş ve genel sistem olarak kabul edilmiştir ve "gümüş kurşun" olarak adlandırılmıştır (Dijkstra ve Henseler, 2015: 217). Kısmi en küçük kareler modellemesi; büyük bir bağımsız değişken kümesinden bağımlı değişken kümesini tahmin etmemiz gerektiğinde özellikle yararlıdır (Abdi, 2003: 792).

Araştırmanın Hipotezleri

H1: Kontrolcü yaşam stiline girişimciliğe etkisi vardır.

H2: Mükemmeliyetçi yaşam stiline girişimciliğe etkisi vardır.

H3: Memnuniyet yaşam stiline girişimciliğe etkisi vardır.

H4: Benlik saygısı olmayan yaşam stiline girişimciliğe etkisi vardır.

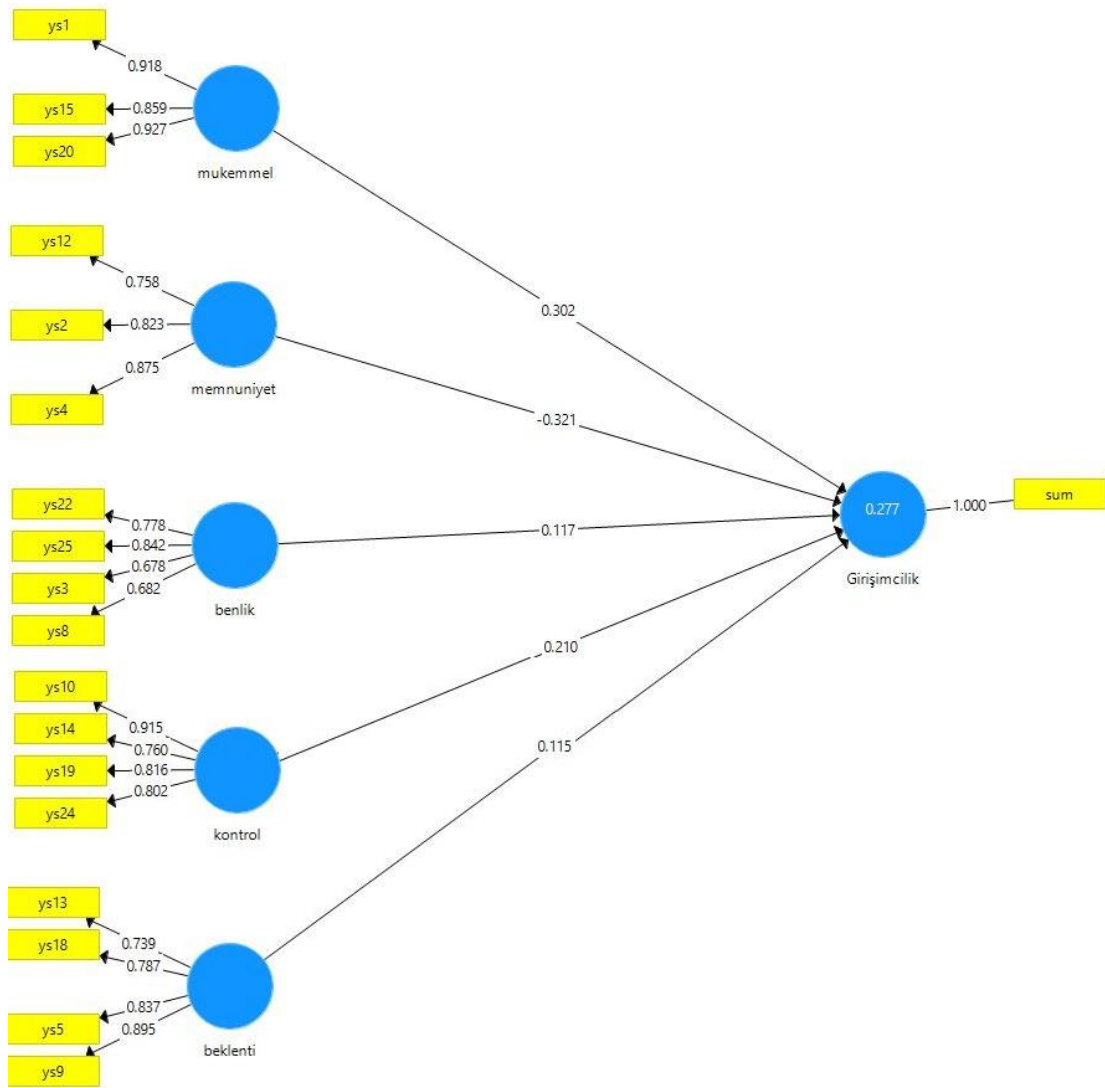
H5: Beklenti yaşam stiline girişimciliğe etkisi vardır.

Tablo 1: Öğrencilerin kişisel bilgileri bulgular

Öğrencinin Özellikleri			
Cinsiyet		Sayı	(%)
	Erkek	1	1
	Kadın	98	99
Bulunduğu Sınıf			
	1 sınıf	60	60,6
	2 sınıf	39	39,4
Baba Eğitim Durumu			
	İlköğretim	60	60,6
	Ortaöğretim	29	29,3
	Üniversite	6	6,1
	Eksik Veri	4	4
Anne Eğitim Durumu			
	İlköğretim	72	72,7
	Ortaöğretim	19	19,2
	Üniversite	1	1
	Eksik Veri	7	7,1
Aile Ortalama Gelir			
	1500'den az	42	42,4
	1500-3000	44	44,4
	3000'den fazla	12	12,1
	Eksik Veri	1	1
Akademik Not Ortalaması			
	0-1,99	4	4
	2,00-2,49	6	6,1
	2,50-2,99	20	20,2
	3,00-3,49	34	34,3
	3,50-4,00	35	35,4
Toplam		99	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %99 kadın, %1 erkektir. Katılımcıların % 60,4'ü birinci sınıf, %39,6'sı ikinci sınıftır. Öğrencilerin babalarının eğitim durumu %60,6'sı ilköğretim,

%29,3'ü ortaöğretim, % 6,1'i üniversite mezunudur. Öğrencilerin annelerinin eğitim durumu %72,7'si ilköğretim, %19,2 ortaöğretim, %1 üniversite mezunudur. Ailelerin ortalama geliri incelendiğinde %42,4'ü 1500 TL'den az, %44,4'ü 1500 ile 3000 TL arasında, %12,1'i 3000TL' den fazla kazanca sahiptir. Araştırmaya katılan öğrencilerin genel not ortalaması incelendiğinde %4'ü 0-1,99 arasında, % 6,1' 2,00-2,49 arasında, %20,2'si 2,50-2,99 arasında, %34,3'ü 3,00-3,49 arasında, % 35,4'ü 3,50-4,00 arasındadır.

Şekil 1: KEKK Yol Analizi Sonuçları

Şekil 1, çalışmanın başlangıçtaki teorik modeli temsil etmektedir. Daire şeklinde görülen şekiller bağımlı değişkenleri temsil etmektedir ve gizil değişkenlerin ok yönündeki gizil değişkeni açıklama oranını göstermektedir. Oklar üzerinde bulunan değerler regresyon kat sayısı

(yük değeri) olarak adlandırılır ve bir değişkenin diğer değişken üzerinde açıklama düzeyini göstermektedir. Bu değerler klasik faktör analizindeki faktör yüklerine benzemektedir. Yük değerlerine bakıldığında değerlerin çoğunluğunun 0,6 den büyük olduğu görülmektedir. Bu durum gösterge değişkenlerinin kesinlikle önemli olduğunu ve modelde kalması gerektiğini göstermektedir.

Tablo 2: Ave, Bileşik Güvenirlilik ve Cronbah Alfa Değerleri

	AVE	Bileşik Güvenirlilik	Cronbach Alfa
Kontrol Alt Ölçeği	0,674	0,892	0,839
Mükemmeliyetçi Alt Ölçeği	0,814	0,929	0,887
Memnuniyet Alt Ölçeği	0,670	0,859	0,761
Benlik Saygısı Alt Ölçeği	0,560	0,835	0,769
Beklentiler Alt Ölçeği	0,677	0,889	0,834

Belirgin bir kural olarak Ave değerinin, gizil bir değişkenin (her bir alt ölçeğin), her bir göstergenin varyansının önemli bir bölümünü, genellikle en az % 50'yi açıklaması gerektiğidir (Hair ve diğerleri, 2016: 102). Ayrıca, gizli bir yapının, yapısal modelde başka bir gizli değişkenle karşılaştırıldığında belirtilen göstergelerle daha fazla varyans paylaştığını varsaymaktadır (Bakırtaş ve Kandemir, 2017: 311). Tablo 2 göre Ave değerleri incelendiğinde kontrol alt ölçeğinin Ave değeri 0,674, mükemmeliyetçi alt ölçeğinin Ave değeri 0,814, memnuniyet alt ölçeğinin Ave değeri 0,670, benlik saygısı alt ölçeğinin Ave değeri 0,560 ve beklentiler alt ölçeğinin Ave değeri 0,677'dir. Güvenirlilikte amaç gizli yapıların ölçülmesinde söz konusu ölçüm modelinin ne kadar güvenilir olduğunu açıklamaktır (Kandemir, 2016: 316). Cronbach alfa, güvenilirlik analizinde klasik bir endekstir ve iç tutarlılığın bir ölçüsü olarak YEM toplumunda güçlü bir geleneği temsil eder. Bileşik güvenilirlik 0 ile 1 arasında değişir, daha yüksek değerler daha yüksek güvenilirlik seviyelerini gösterir. Genellikle Cronbach alfa ile aynı şekilde yorumlanır ve her ikisinin de değer olarak 0.70'den büyük olması kabul edilir (Nunally & Bernstein, 1994; Vinzi ve diğerleri, 2010: 50). Tablo 2 incelendiğinde Cronbach alfa değerleri; kontrol alt ölçeğinin 0,839, mükemmeliyetçi alt ölçeğinin 0,887, memnuniyet alt ölçeğinin 0,761, benlik saygısı alt ölçeğinin 0,769 ve beklentiler alt ölçeğinin 0,834'dür. Bileşik güvenilirlik değerleri incelendiğinde; kontrol alt ölçeğinin 0,892, mükemmeliyetçi alt ölçeğinin 0,929, memnuniyet alt ölçeğinin 0,859, benlik saygısı alt ölçeğinin 0,835 ve beklentiler alt ölçeğinin 0,889'dur. Genel olarak Ave, Cronbach alfa ve bileşik güvenilirlik değerlerinin yol analizi için geçerli uyum ölçütlerini karşıladığı görülmektedir.

İçsel belirleme katsayısı R^2 modelin tahmini doğruluğunu ifade eden bir ölçüdür. R^2 dışsal değişkenin içsel değer üzerindeki toplam etkiyi temsil etmektedir. Bu etki 0 ile 1 arasında tahmini doğruluğu vermektedir. R^2 değeri 0.75 güçlü, 0.50 orta, 0.25 ise zayıf seviyeyi ifade eder (Hair vd., 2014: 113). Yol katsayıları etkinin boyutunu gösterir, ancak modeller arasında etki boyutları karşılaştırmada çok fayda sağlamaz. Çünkü açıklayıcı değişken sayısı ve aralarındaki korelasyonlar etkilenmektedir. Çözüm olarak Cohen etki boyutunu 0.35, 0.15 ve 0.02'nin üstünde sırasıyla güçlü, orta ve zayıf olarak kabul edilmektedir (Henseler, 2017: 186).

Şekil 1'e bakarak R^2 değerleri için girişimcilikteki değişimin %27,7'si kontrol, mükemmeliyetçi, memnuniyet, benlik saygısı, beklentiler alt ölçeği birleşimi birlikteliği ile yapıldığı yorumu yapılmaktadır. Bu değerlendirmeler göz önünde tutulduğunda, Şekil 1'de model genel olarak incelendiğinde, modeldeki içsel değişken belirleme katsayısı olan R^2 orta düzey değerler almış ve bu değerlerin 1'e çok yaklaşmaması araştırmanın yol modelinin tahmini olarak orta düzey performans gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Tablo3: Diskriminant Geçerliliğini Test İçin Fornell-Larcker Kriteri ve İç İlişki Katsayıları

	Girişimcilik	Beklenti	Benlik	Kontrol	Memnuniyet	Mükemmel
Girişimcilik	1.000					
Beklenti	0.293	0.817				
Benlik	0.204	0.229	0.748			
Kontrol	0.290	0.266	0.133	0.821		
Memnuniyet	-0.205	-0.085	0.193	0.118	0.819	
Mükemmel	0.319	0.219	0.284	0.181	0.226	0.902

Tablo 4: İç Model Yol Katsayıları, T Değerleri, P Değeri ve Hipotez Red/Kabul Değerleri

	β Yol Değeri	T Değeri	P Değeri	Hipotez Red/Kabul
Kontrol → Girişimcilik	0.210	3.294	0.025	Kabul
Mükemmeliyetçi → Girişimcilik	0.302	2.981	0.003	Kabul
Memnuniyet → Girişimcilik	-0.321	3.294	0.001	Kabul
Benlik Saygısı → Girişimcilik	0.117	0.973	0.330	Red
Beklentiler → Girişimcilik	0.115	1.423	0.155	Red

Hipotez test sonuçları Şekil 1 ve Tablo 4 Üzerinde gösterilmektedir. Araştırma bulgularında kontrolcü bir yaşam stiline sahip bireylerin girişimcilik üzerinde ($\beta=.210$, $p<0.025$) pozitif ve anlamlı etki, mükemmeliyetçi bir yaşam stiline sahip bireylerin girişimcilik üzerinde ($\beta=.302$, $p<0.003$), memnuniyetçi bir yaşam stiline sahip bireylerin girişimcilik üzerinde ise ($\beta=-.321$, $p<0.001$) negatif ve anlamlı bir etki vardır. Hipotez 1'in tüm istatistiki değerlerine bakıldığında hipotezin kabul edilmesi uygundur. Kontrolcü yaşam stili girişimcilik üzerinde açıklayıcı (yordayıcı) bir etkiye sahiptir. Öyle ki kontrolcü yaşam stili 1 birimlik değişim girişimcilik üzerinde %21'lik bir olumlu değişim etkisi yaratmaktadır. Hipotez 2'nin kabul edilmesi uygundur. Mükemmeliyetçi bir yaşam stiline girişimcilik üzerinde açıklayıcı (yordayıcı) bir etkisi vardır. Mükemmeliyetçi bir yaşam stiline 1 birimlik bir olumlu değişim iş tatmininde %30,2 oranında olumlu bir değişime neden olmaktadır. Hipotez 3'ün kabul edilmesi uygundur. Memnuniyet yaşam stiline girişimcilik üzerinde açıklayıcı (yordayıcı) bir etkisi vardır. Memnuniyet yaşam stiline 1 birimlik bir olumlu değişim girişimcilik üzerinde %32,1 oranında negatif bir değişime neden olmaktadır. Bununla birlikte benlik saygısı ve beklentiler alt ölçeği ile girişimcilik üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı görülmektedir. Hipotez 4 ve 5 yeterli istatistiki değerleri taşımadığı için kabul edilmemiştir.

Sonuç ve Tartışma

Araştırmaya katılan öğrencilerin tamamına yakınının kadın olmasının literatür ile karşılaştırdığımızda, girişimcilik boyutunda kadın ve erkek arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır (Yılmaz ve Sünbül, 2009: 200; Naktiyok ve Timuroğlu, 2009: 88 ; Bilge ve Bal, 2012: 143; Pan ve Akay, 2015: 131).

Yaşam stillerinden kontrol alt boyutunun girişimcilik üzerinde anlamlı ve pozitif etkisi incelendiğinde literatürde liderlik (kontrollü bir yaşam stiline sahip bireylerin liderlik özelliği taşıyor olması) ve girişimcilik arasında, kontrollü bir yaşam stili ile gelecek odaklı girişimcilik arasında benzer sonuçlar olduğu söylenebilir (Bilge ve Bal, 2012: 144; İşcan ve Kaygın, 2011: 284).

Mükemmeliyetçi yaşam stili ile girişimcilik arasında pozitif ve anlamlı bir yordama etkisi bulunmaktadır. Adler (1956), mükemmeliyetçi kavramını olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik olarak ikiye ayırmaktadır. Olumlu mükemmeliyetçi yaşam stiline sahip olan bireyler yüksek kişisel standartlara sahiptirler ve mevcut durumun gereklerine göre esnek tavır uygulayarak, belirledikleri standartlara tam ulaşmalar da bundan doyum sağlayabilirler (Hamachek,1978; Akt. Kırdök, 2004: 79). Ayrıca bu bireyler yaptıkları her işin mükemmel olması için çaba sarf ederler, çevrelerindeki kişilere duyarlı, dikkatli ve hata yapmaktan çekinen, her türlü kurallara uyan, verilen görevi bitirmek için her türlü çabayı harcayan bir özelliğe sahiptirler (Kern, 1996). Mükemmeliyetçi yaşam stili ile girişimcilik arasında pozitif ve anlamlı bir yordama etkisi bulunmasının literatür ile çelişmediği söylenebilir.

Memnuniyet alt boyutunun girişimcilik üzerinde anlamlı ve negatif etkisi incelendiğinde literatürde, bireylerin kişilerarası problemlerden kaçınması ve başkaları tarafından sevilme, onları memnun etme isteğini ölçmektedir. Girişimciliğin Scuhmpeter bakış açısı ile değerlendirildiği kısımda da ifade edildiği gibi, girişimci yenilikçi ve yıkıcıdır. Girişimcinin yıkıcı bir özelliğe sahip olması herkesi memnun edemeyeceği ve yeri geldiğinde bireylerle, toplumla çatışma yaşayacağı bir sürecin gelişmesi olağandır.

Benlik saygısı alt ölçeği girişimcilik arasında anlamlı bir etkiye rastlanmamıştır. Bu sonucu literatür incelediğimizde; risk alan bireyler ile girişimcilik arasında anlamlı bir ilişki çıkmıştır (İşcan ve Kaygın, 2011: 284; Must, 2007: 94). Benlik saygısı alt ölçeğinde yüksek puan alan bireylerin kendilerine güven duymayan, çekingen olmaları, kendilerini ifade edememeleri göz önünde bulundurulduğunda bu sonucun literatür ile çelişmediği söylenebilir.

Beklentiler alt boyutunun girişimcilik üzerinde anlamlı bir etkisi rastlanmamıştır. Beklentiler yaşam stiline sahip olan bireyler, beklentilerini karşılamak için çabalarlar fakat bu çabalara rağmen beklentileri karşılanmadığında geri çekilip, var olan durumu kabullenme davranışı gösterebilirler (Özpolat, 2011: 48).

Araştırmaya katılan öğrencilerin tamamının kadın olması, araştırmanın kadınsı yaşam stilini daha çok yansıttığı bakış açısını ortaya koyabilir. Bu durumu bir sınırlılık olarak kabul edebiliriz. Liderlik yaşam stilini benimsemiş birey, girişimci olma yolunda daha başarılı olacaktır.

tır. Mükemmeliyetçi yaşam stiline olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik olarak ayırma tabi olduğu ve olumlu mükemmeliyetçiliğin girişimciliğe anlamlı etkisi olurken, olumsuz mükemmeliyetçilik girişimciliğe negatif etki etmektedir. Girişimci memnuniyetçi bir yaşam stiline ziyade yaptığı girişimden memnun olmalı sonucunu da yapılan çalışma desteklemektedir. Benlik saygısı olmayanların girişimci olamayacağı alan araştırması bulgularına göre net bir şekilde ortaya konmaktadır.

Bu sonuçlara göre Türk toplumu bünyesinde girişimci sayısını arttırmak istiyorsa, girişimciliğin önemli bir bağımsız değişkeni olan yaşam stillerinin oluşum sürecini irdelemelidir. Bu süreç ise ailede eğitim ve milli eğitim politikalarının gözden geçirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Girişimci bir neslin yetişmesi için; kontrollü bir yaşam stiline (lider) ortaya koyan, olumlu mükemmeliyetçi yaklaşımı benimseyen, herkesi memnun etme zorunluluğu olmayıp yenilikçi yıkıcı olabilen, benlik saygısına sahip, çok fazla beklentilere sahip olmayan bireyler yetiştirmek, girişimci birey sayısını arttıracaktır.

KAYNAKLAR

- Abdi, H. (2003). Partial least square regression (PLS regression). *Encyclopedia for research methods for the social sciences*, 6(4), 792-795.
- Adler, A. (1956). *The Individual Psychology of Alfred Adler* (H. Ansbacher & R. Ansbacher, Eds.). New York: Basic Books.
- Ağır, H. & Kara, M. A. (2017). Girişimcilik ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Örneği. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 5(2).
- Akar, H., & Üstüner, M. (2017). Öğretmen Adaylarının Duygusal Zekâ ve Sosyal Girişimcilik Özellikleri Arasındaki İlişkide Öz Yeterlik Algılarının Aracılık Rolü.
- Anagün, Ş. S., & Atalay, N. (2017). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Girişimcilik Becerisine İlişkin Yeterlik Algıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(41), 298-313.
- Ansbacher, H. L., & Ansbacher, R. R. (Eds.). (1956). *The Individual Psychology of Alfred Adler*. New York: Harper & Row.
- Arslan, A., & Yener, S. (2015). Temel Benlik Değerlendirmeleri-Girişimci Kişilik İlişkisinde En-çoklamacı Karar Verme Yaklaşımının Aracı Değişken Rolü: Konya Örneği. 283-310
- Astrauskaite, M., & Kern, R. M. (2011). A Lifestyle Perspective on Potential Victims of Workplace Harassment. *Journal Of Individual Psychology*, 67(4), 420-431.
- Bakırtaş, F. M., & Kandemir, H. A Field Research On The Relationship Between The Reason For Joining The Union And Organizational Justice. *Hak-İş Uluslararası Emek Ve Toplum Dergisi*, 303.

- Bilge, H., & Bal, V. (2012). Girişimcilik Eğilimi: Celal Bayar Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Journal of Suleyman Demirel University Institute of Social Sciences*, 16(2).
- Chin, W. (1998). Commentary: Issues and Opinion on Structural Equation Modeling. *MIS Quarterly*, 22(1), Vii-Xvi. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/249674>
- Çolakoğlu, H., & Çolakoğlu, T. (2016). Üniversitelerdeki Girişimcilik Eğitimi İle Öz Yeterlilik Algısı ve Girişimcilik Potansiyeli İlişkisi Üzerine Bir Saha Araştırması. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 70.
- Dijkstra, T. K., & Henseler, J. (2015). Consistent partial least squares path modeling. *MIS quarterly= Management information systems quarterly*, 39(2), 297-316. S.297-298.
- Gefen, D., Straub, D. W., & Rigdon, E. E. (2011). An update and extension to SEM guidelines for administrative and social science research. *Management Information Systems Quarterly*, 35(2), iii-xiv.
- Götz, O., Liehr-Gobbers, K., & Krafft, M. (2010). Evaluation of structural equation models using the partial least squares (PLS) approach. In *Handbook of partial least squares* (pp. 691-711). Springer Berlin Heidelberg.
- Hair Jr, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C., & Sarstedt, M. (2016). A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM). Sage Publications.
- İşcan, Ö. F., & Kaygın, E. (2011). Potansiyel girişimciler olarak üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik bir araştırma. *Organizasyon ve yönetim bilimleri dergisi*, 3(2).
- Jonyrienė, J., & Kern, R. M. (2012). Individual Psychology Lifestyles And Parenting Style In Lithuanian Parents Of 6-To 12-Year Olds. *International Journal Of Psychology: A Biopsychosocial Approach / Tarptautinis Psichologijos Zurnalas: Biopsychosocialinis Poziuris*, (11), 89-117. Doi:10.7220/1941-7233.11.5 S.91
- Kandemir, H. (2016). Ulusal Kültürün İş Tatminine Etkisinde, Örgüt Kültürünün Aracılık Etkisini Kısmi En Küçük Kareler Yol Analizi İle Ölçülmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi* 4 (32), 310-326.
- Kırdök, O. (2004). Olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik ölçeği geliştirme çalışması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Mosak, H. H., & Di Pietro, R. (2007). *Early recollections: Interpretive method and application*. Routledge.
- Must, Vaydd (2007). İç girişimcilik ve temel belirleyicileri: Kavramsal bir çerçeve. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (29).
- Naktiyok, A., & Timuroğlu, M. K. (2009). Öğrencilerin motivasyonel değerlerinin girişimcilik niyetleri üzerine etkisi ve bir uygulama. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23(3).

- Nunally, J. C., & Bernstein, I. (1994). Psychometric theory. New York: McGraw-Hill.
- Özpolat, A. R., Işgor, I. Y., & Sezer, F. (2012). Investigating psychological well being of university students according to lifestyles. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 47, 256-262.
- Özpolat, A.R. (2011).“ Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Stillерinin Yordayıcılarının İncelenmesi”. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum
- Pan, V. L., & Akay, C. (2015). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Education Sciences*, 9(6), 125-138.
- Rule, W. R., & Bishop, M. (2006). Adlerian lifestyle counseling: Practice and research. Taylor & Francis.
- Salik, N., & Kaygın, E. (2016). Demografik değişkenler açısından üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi: Kafkas Üniversitesi örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1).
- Vinzi, V., Chin, W. W., Henseler, J., & Wang, H. (2010). Handbook of partial least squares.
- Wachter, C. A., Clemens, E. V., & Lewis, T. F. (2008). Exploring school counselor involvement of student stakeholders and school counselor burnout through an Adlerian theoretical framework. *Journal of Individual Psychology*, 64(4), 432-449.
- Yılmaz, E., & Sünbül, A. M. (2009). Üniversite öğrencilerine yönelik girişimcilik ölçeğinin geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (21), 195-203.
- Yoo, Chul-Woo, et al. "The effect of deterrence policy in software piracy cross-cultural analysis between Korea and Vietnam." *Information Development* 30.4 (2014): 342-357.